

Feriepenger

Feriepenger tjenes opp året før du skal ta ut ferie, og dette kalles opptjeningsåret. Hvis du ikke har jobbet året før, har du uansett rett til å ta ferie. Men da har du ikke rett til feriepenger.

Hva er feriepenger?

Ferie er i utgangspunktet fritid uten lønn. Hensikten med feriepenger er at de skal erstatte manglende lønn mens arbeidstaker tar ferie, og feriepengene beregnes ut fra lønna året før.

Feriepenger er altså ikke en ekstrabetaling fra arbeidsgiver som du får i tillegg til lønn den måneden du tar ferie.

Hvis du ikke var i jobb året før, har du heller ikke tjent opp feriepenger. Men du har likevel rett til feriedager.

Feriepenger er skattbar inntekt

Feriepengene regnes inn som en del av inntekten og beskattes på vanlig måte.

Det som vanligvis skjer, er at man betaler litt mer skatt av de vanlige lønningene resten av året, for at det rent fysisk ikke skal trekkes skatt av feriepengene når de utbetales.

For regler om skattetrekk, kontakt skatteetaten.

Hvor mye har du krav på i feriepenger?

Feriepengene skal være minimum 10,2 prosent av feriepengegrunnlaget. Arbeidstakere over 60 år har rett på minimum 12,5 prosent. Tariffavtale gir normalt rett til 12 prosent.

Hvordan beregnes feriepengene?

Feriepengene beregnes ut fra det man har fått som arbeidsvederlag (lønn m.m.) i opptjeningsåret.

Det skal beregnes feriepenger av bonus og provisjonsbasert lønn når dette vederlaget er et resultat av personlig arbeidsinnsats.

Ikke alle utbetalinger inngår i beregningen. Det skal for eksempel ikke beregnes feriepenger av utbetalinger som gjelder reiseutgifter, losji eller feriepenger som er utbetalt i opptjeningsåret, eller andel av nettoutbytte.

Feriepengegrunnlaget skal framgå av den årlige sammenstillingen av opplysninger om lønn og ytelser som du får fra arbeidsgiver.

Når skal feriepengene utbetales?

Feriepengene skal i utgangspunktet utbetales siste vanlige lønningsdag før ferien. Det mest vanlige er imidlertid at virksomheten utbetaler feriepengene i en bestemt måned, for eksempel juni. Reglene om utbetaling av feriepengar kan fravikes ved tariffavtale.

Det er ikke lov å inkludere feriepengar i lønn med mindre dette er direkte regulert gjennom [tariffavtale](#).

Opptjening av feriepengar ved sykdom, permisjon og lignende

Arbeidsgiver skal betale feriepengar av sykepengar som er utbetalt i arbeidsgiverperioden (opptil 16 kalenderdager av en sykeperiode). Det samme gjelder omsorgspengar for inntil ti dager som er betalt av arbeidsgiver ved barns eller barnepassers sykdom.

NAV utbetaler feriepengar av sykepengar for inntil 48 dager hvert opptjeningsår. NAV utbetaler også feriepengar av foreldrepengar ved fødsel eller adopsjon for en begrenset periode. Feriepengene fra NAV utbetales i siste halvdel av mai i det påfølgende året.

Mange arbeidsgivere forskutterer foreldrepengar eller sykepengar til arbeidstakere og får dem refundert fra NAV. Dette gir i seg selv ikke arbeidsgiver plikt til å utbetale feriepengar av hele beløpet. For å få feriepengar av hele beløpet må det være inngått en egen avtale om det, for eksempel gjennom [tariffavtale](#).

Feriepengar av dagpengar er regulert i folketrygdloven. Dette gjelder både arbeidssøkere og permitterte. Ta kontakt med NAV for nærmere informasjon.

Hva hvis du ikke tar ferie?

Ferie som ikke avvikles, må overføres til neste år

Arbeidsgiver har plikt til å sørge for at ferien blir avviklet, og arbeidstaker har plikt til å ta ferie.

All lovbestemt ferie som ikke er avviklet i løpet av ferieåret, skal overføres til påfølgende ferieår. Dette gjelder også hvis arbeidstaker for eksempel har vært syk over flere år og har mye ferie til gode.

Ferie må tas ut i feriedager, ikke pengar

Det er ikke lov å få utbetalt feriepengar for ferie som ikke er avviklet eller overført, til neste ferieår. Dette gjelder også dersom dagene er overført på grunn av arbeidsuførhet eller foreldrepermisjon.

Eneste mulighet å få utbetalt feriepengene for ferie som ikke er avviklet, er [hvis arbeidsforholdet opphører ifølge ferieloven § 11 tredje ledd](#).

Hva hvis du slutter i jobben?

Hva hvis du ikke har avviklet all ferien du har rett på?

1. Du skal ha utbetalt feriepengar for ferie som ikke er avviklet

Feriepengene som er opptjent hos forrige arbeidsgiver, der ferie ikke er avviklet, skal dekke lønn som faller bort ved ferieavvikling hos neste arbeidsgiver.

Hvis du ikke har avviklet all ferien du har rett på, når du slutter i en jobb, må du passe på å få utbetalt feriepengene du har tjent opp, ifølge [ferieloven § 11 tredje ledd](#).

2. Du skal ha utbetalt lønn som arbeidsgiver har trukket for ferie

Hvis dere har en fast måned for utbetaling av feriepenger, må du forsikre deg om at du får tilbakebetalt lønnstrekket som ble gjort den måneden feriepengene ble utbetalt.

Mange tror at de kan få en ekstrabetaling for ikke avviklet ferie. Det stemmer ikke. De får derimot igjen det beløpet som arbeidsgiver allerede har trukket i lønn i forbindelse med utbetaling av feriepenger.

Når får du utbetalt feriepengene fra forrige arbeidsgiver?

Du skal ha utbetalt feriepengene som er opptjent fram til den siste arbeidsdagen din, og utbetalingen skal skje siste lønnsdag før du slutter.

I noen tilfeller kan ikke arbeidsgiver beregne hele feriepengegrunnlaget innen du slutter. I så fall kan dette beløpet utbetales i forbindelse med det avsluttende lønnsoppgjøret.

[Tariffavtale](#) kan åpne for annet utbetalingstidspunkt.

Hva gjør du hvis du ikke får utbetalt feriepengene dine?

Framgangsmåten for hvordan du må gå fram dersom du ikke får utbetalt feriepengene dine, avhenger av om arbeidsgiver ikke kan eller ikke vil betale.

[Se hvordan du går fram for å kreve feriepengene utbetalt](#)

Spesielle regler hvis du har en femte ferieuke

Fem uker ferie gir høyere feriepengesats

Dersom virksomheten er bundet av [tariffavtale](#) som gir fem ferieuker, er den ordinære satsen 12 prosent.

For arbeidstakere over 60 år er satsen 14,3 prosent.

Den femte ferieuken og den forhøyede satsen er en del av lønnsoppgjøret mellom partene, og ikke en del av ferieloven.

Hvordan utbetales feriepengene for fem uker?

Mange vil oppleve at det gjøres trekk i feriepengene for den ekstra ferien. Dette gjøres i de tilfellene virksomheten utbetaler feriepengene en fast måned, for så å utbetale vanlig lønn i ferien.

Får du utbetalt feriepengene i for eksempel juni, holder det ikke at arbeidsgiver holder igjen lønn for juni måned. Arbeidsgiver må trekke det beløpet som tilsvarer fem ukers lønn, slik at du kan få utbetalt vanlig lønn i alle fem ferieukene.

I og med at det ikke er fem uker i en måned, trekkes de øvrige dagene av feriepengene. Satsen for feriepengene er forhøyet nettopp for å kunne dekke opp for lønnsbortfallet i den ekstra ferien.

Dette bør du sjekke

- Sjekk i arbeidsavtalen om du har krav på ferie og feriepenger ut over det ferieloven gir deg rett til.
- Har du vært eller i permisjon i en lengre periode, er det ekstra viktig at du sjekker om du har fått det du skal ha når det gjelder lønn, sykepenger, feriepenger osv.
- Det er ikke lov å inkludere feriepenger i lønn med mindre det er bestemt i tariffavtale.

Usikker? Be om en gjennomgang

Dersom du er usikker på hvordan trekket og utbetalingen av feriepenger gjøres, og om det blir gjort på riktig måte, må du ta kontakt med personalansvarlig eller tillitsvalgt på arbeidsplassen din. Be om et oppsett som gir deg mulighet til å kontrollere at den utbetalingen du får, er riktig.

Arbeidstilsynet kan ikke ta stilling til om beregningsmåten er gjort korrekt.

Regelverk

[Beregning og utbetaling av feriepenger i ferieloven kapittel 3](#)
